



Kvalitetsvurdering af  
Faaborg Museum  
for Fynsk Malerkunst

## Indholdsfortegnelse

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING .....	2
Vurderingsgrundlag.....	2
Opfølgning.....	3
FAABORG MUSEUM FOR FYNISK MALERKUNST .....	4
Nøgletal for museet.....	4
KULTURSTYRELSENS GENERELLE VURDERING.....	4
KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER .....	5
Arbejdsgrundlag og ledelse .....	5
Museets ressourcegrundlag.....	6
Forskning.....	8
Formidling.....	9
Indsamling, registrering og bevaring .....	12
KVALITETSVURDERINGSBESØG PÅ MUSEET 4. NOVEMBER 2011.....	14
<b>BILAG: FORSKNINGSEVALUERING FRA DET KUNSTHISTORISK FAGLIGE RÅD.....</b>	<b>15</b>

## **INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING**

Kvalitetsvurderinger er en del af Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste ti år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer sig om udredningen om bevaring af kulturarven fra 2003 (bevaringsplanen), udredning om museernes formidling fra 2006 (formidlingsplanen), forskningsstrategien for Kulturministeriets område fra 2008, digitalisering af kulturarven fra 2008, Kulturministeriets digitaliseringsstrategi fra 2009, den internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed fra 2010, den nationale undersøgelse af museernes brugere i 2010 og endelig Kulturministeriets anbefalinger for god ledelse af selvejende kulturinstitutioner fra 2011.

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Kulturstyrelsens hjemmeside:

[www.kulturarv.dk/museer/museumsdrift/kvalitetsvurdering](http://www.kulturarv.dk/museer/museumsdrift/kvalitetsvurdering)

Kvalitetsvurderingen indeholder Kulturstyrelsens anbefalinger til museet samt en beskrivelse og vurdering af de forhold, der danner baggrund for anbefalingerne. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

### ***Vurderingsgrundlag***

Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer, består af to dele: For det første museernes indberetninger til Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, regnskab, årsberetning og arbejdsplan samt museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". Desuden indgår kvalitetsvurderingsmødet på museet med deltagelse fra museets bestyrelse og hovedtilskudsydere, der ofte er museets hjemkommune.

Museets forskning vurderes på baggrund af en faglig evaluering foretaget af det relevante faglige råd under Kulturstyrelsen.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed ud fra fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Kulturstyrelsens vurdering og anbefalinger samles i en rapport, der bilagt forskningsevalueringen sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

### ***Opfølgning***

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Kulturstyrelsens anbefalinger. Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

1 år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.

## **FAABORG MUSEUM FOR FYNSK MALERKUNST**

Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst (herefter Faaborg Museum) er et statsanerkendt kunstmuseum med ansvarsområdet de fynske kunstnere og deres kammerater fra Kristian Zahrtmanns skole i København i perioden 1885-1925. Museet blev stiftet i 1910 som privat museum, og blev i 1980 selvejende og statsanerkendt.

Museet har til huse i Konservesgården i Faaborg, hvor museet åbnede, samt i den tilbyggede museumsbygning fra 1915, tegnet af arkitekt Carl Petersen. Senest er museet udvidet i 1997 med en ny udstillingsfløj tegnet af arkitekt maa. Niels Frithiof Truelsen. Museets magasin befinder sig i det forhenværende Faaborg Rådhus.

Faaborg-Midtfyn Kommune er museets hovedtilskudsyder.

### ***Nøgletal for museet***

Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst havde i 2010 22.015 besøgende.

Museet har en støtteforening, Faaborg Museums Venner, der i 2010 havde 600 medlemmer, samt en sponsorkreds af 24 virksomheder og privatpersoner.

Det samlede kommunale driftstilskud fra Faaborg-Midtfyn Kommune til museet var i 2010 på 1.415.000 kr. Det samlede statslige tilskud var i 2010 på 651.297 kr. inkl. det tidligere amtslige tilskud. Museets samlede omsætning var på ca. 5 mio. kr. i 2010.

Museet har opgivet antallet af værker i samlingen i 2010 til 582.

I 2010 rådede museet over 5 fastansatte årsværk, heraf var de 2,5 videnskabelige medarbejdere.

## **KULTURSTYRELSENS GENERELLE VURDERING**

Det er Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Faaborg Museum for Fynsk Malerkunsts opgavevaretagelse ikke er helt tilfredsstillende.

Museet har en række væsentlige udfordringer vedrørende forskning og formidling samt et spinkelt økonomisk ressourcegrundlag for fremtidig bæredygtighed. Disse forhold er nærmere belyst i det følgende.

## KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER

### *Arbejdsgrundlag og ledelse*

#### *Arbejdsgrundlag*

Faaborg Museum har for nyligt formuleret en handlingsplan med mission, vision og planlagte tiltag inden for samling, bevaring, registrering, forskning og formidling, samt status med hensyn til personale og bygninger. Visionen for fremtiden er blandt andet, at museet skal ”.i sit museale arbejde, forskning og formidling, stadig hævde sig som et af provinsens førende kunstmuseer”. Museet er også i dialog med kommunen om museets fremtidige arbejdsgrundlag.

Faaborg-Midtfyn Kommune er i gang med at formulere en kulturstrategi og en analyse af kulturaktørerne i kommunen, som led i en satsning på kulturen som strategisk indsatsområde i kommunen. Strategien ventes færdig primo 2012, og kommunen ser kvalitetsvurderingen af Faaborg Museum som et aktivt input i dette arbejde. Det har hidtil været organiseringen af Øhavsmuseet, der har fået størst opmærksomhed fra kommunens kulturudvalg, men nu, hvor det er på plads, vil Faaborg-Midtfyn Kommune se nærmere på Faaborg Museums udfordringer og potentialer.

#### *Ledelse*

Faaborg Museums bestyrelse er sammensat af 5 medlemmer udpeget af Foreningen Faaborg Museums Venner, og 1 medlem udpeget af kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommune. To af bestyrelsens medlemmer er udpeget på baggrund af særlige kompetencer til at varetage museets udvikling bedst muligt. Bestyrelsen er desuden sammensat af medlemmer med forskellig baggrund indenfor kunst, medier, museer og politik. Museets bestyrelse er også bestyrelse for Foreningen Faaborg Museums venner. Ved frafald vælges nye medlemmer af bestyrelsen på valg på venneforeningens generalforsamling.

Kulturministeriet har i december 2010 udsendt “Anbefalinger for god ledelse af selvejende kulturinstitutioner”. Baggrunden for anbefalingerne er stigende krav til ledelsen af kulturinstitutionerne.

Anbefalingerne skal styrke bestyrelser og direktions i forhold til at løfte de ledelsesmæssige opgaver og det ansvar, loven og bekendtgørelsen pålægger dem, samt understøtte, at tilskudsmodtagere løser offentligt finansierede opgaver professionelt, kompetent og effektivt. Kulturministeriets mål med anbefalingerne er, at kulturinstitutionernes ledelse sætter sig ind i anbefalingerne og tager dem i anvendelse med de nødvendige tilpasninger til institutionens forhold.

Det er tilfredsstillende:

- at medlemmer af museets bestyrelse bliver udpeget på baggrund af særlige kompetencer for at varetage museets udvikling bedst muligt

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets vision for museets fremtid ikke stemmer overens med det igangværende forsknings- og formidlingsniveau på museet

Derfor anbefaler Kulturstyrelsen:

- at museets bestyrelse følger Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse, herunder at bestyrelsen løbende vurderer sin sammensætning, og hvilke kompetencer den skal råde over for bedst muligt at understøtte en professionel og kvalitativ udvikling af museet.
- at museet reviderer museets vision og handlingsplan, så de er både realiserbare og ambitiøse

### ***Museets ressourcegrundlag***

#### *Økonomi*

Faaborg Museum har med 100 års jubilæet i 2010 haft et atypisk år, når det kommer til både indtægt og udgifter. Besøgstal og museets egenindtægt har været forhøjet, men det samme har museets udgifter i jubilæumsåret. I 2009 og 2010 er museets årsregnskab således endt på et underskud, mens museet for 2011 budgetterer med et overskud.

Faaborg-Midtfyn Kommune er opmærksom på, at det samlede ikke-statslige tilskud ligger under den anbefalede minimumsgrænse, der fremtidig forventes ifølge Kulturministeriets udredning om fremtidens museumslandskab. Der er indledt en dialog imellem kommune og museum for en langsigtet løsning på at opretholde en bæredygtig drift af Faaborg Museum. Det er aftalen, at museets ledelse igangsætter arbejdet med et udspil til en udviklingsplan, som kan danne grundlag for kommende drøftelser angående museets fremtid.

Faaborg-Midtfyn Kommune er indstillet på, at en langtidssikret løsning på museets økonomiske situation kan være en fusion, og de lægger op til sammen med museet at tænke kreativt med henblik på fortsat at imødekomme kravene til en statsanerkendelse for Faaborg Museum. Museets ledelse foretrækker løsningsmuligheder, der fortsat tillader et selvstændigt statsanerkendt Faaborg Museum. Kommunen er indstillet på at afsøge forskellige muligheder for, hvorledes kommunen kan afhjælpe museets administrative opgaver så der frigives ressourcer til de museumsfaglige opgaver.

### *Personale*

Faaborg Museums direktør, Susanne T. Truelsen, varetager den daglige faglige ledelse af museet; hun deltager i uformelle ledernetværk og sidder i Faaborg-Midtfyn Kommunes Kunstråd, hvor der blandt andet træffes beslutninger om kunst i det offentlige rum i kommunen. Herudover har museet 1,5 fastansatte videnskabelige medarbejdere, der forestår det kunstfaglige og formidlingsmæssige arbejde. Disse to inspektører efteruddannes løbende, så de er opdateret på ny udvikling i det museumsfaglige arbejde. Museets øvrige arbejde udføres af yderligere to fastansatte samt to timelønnede medarbejdere.

### *Bygningen*

Faaborg Museum har til huse i en fredet bygning; Mads Rasmussens gamle konservesfabrik, i 1915 suppleret med museumsbygningen af Carl Petersen. Museet udvidede i 1997 med yderligere kvadratmeter til særudstillinger og publikumsområder. Den fredede bygning er en stor del af attraktionsværdien ved Faaborg Museum, men huset byder også på udfordringer i forhold til at udstille, sikre og formidle kunst.

Adgangsforholdene er en af de største udfordringer. Museet har igangsat en arbejdsproces for at forbedre disse formål, herunder etablering af en elevator, der kan sikre adgang til museets øverste etage. Museet er i gang med at finde finansieringsløsninger for at igangsætte byggeriet. I den ældre del af huset er det dog ikke muligt at sikre adgang til den store malerisal, der kun kan tilgås af en smal trappe.

Den fredede bygning er flere steder præget af sætningsrevner i murene indvendigt i udstillingssalene og i et mindre rum dekoreret af Johannes Larsens vægmaleri. Her er der lukket for publikum for at beskytte vægdekorationen. Museet har planer om at reovere og udbedre skader i dialog med Kulturstyrelsen. I museets have er der allerede igangsat istandsættelse og modernisering af det gamle havehus.

Museets særudstillinger vises blandt andet i en lejlighed i tilknytning til museumsbygningen. Lejligheden ejes af Faaborg-Midtfyn Kommune og benyttes vederlagsfrit henholdsvis af museet og den lokale kunstforening. Museet modtager et årligt tilskud fra kommunen til dækning af udgifter til el og varme. Det er museets ønske at få fuld råderet over lejligheden.

Museet benyttede i 2010 ca. 10 % af budgettet til bygningsdrift og -vedligeholdelse.



#### Det er tilfredsstillende:

- at museets videnskabelige personale løbende holdes opdateret på deres arbejdsområde
- at museet har indledt en dialog med kommunen om museets fremtid
- at den fredede museumsbygning er velbevaret med undtagelse af sætningsrevner, og her er igangsat initiativer for at forbedre situationen
- at museet har igangsat arbejdet med at sikre bedst mulige adgangsforhold

#### Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets økonomiske driftsgrundlag er så spinkelt, at det ikke-statslige tilskud ligger under, hvad der fremtidigt forventes

#### Derfor anbefaler Kulturstyrelsen:

- at museets ledelse sikrer, at de personalemæssige ressourcer stemmer overens med de faglige behov og udfordringer, der er på Faaborg Museum
- at museet i tæt dialog med kommunen udarbejder en realiserbar handlingsplan for, hvordan Faaborg Museum i fremtiden kan sikres et økonomisk og ressourcemæssigt bæredygtigt grundlag for et højt fagligt kvalitetsniveau
- at museet aktivt bruger kommunens aktuelle strategiarbejde på kulturområdet til at sammenfatte alternative løsningsforslag for at nå et fælles mål for museets rolle i Faaborg-Midtfyn Kommune
- at museet overvejer ressourceforholdet mellem budgettet til bygningsvedligehold og den øvrige museale virksomhed

### ***Forskning***

Forskning er blandt de statsanerkendte museers kerneopgaver. Det er på baggrund af forskningen, at museet er i stand til at levere interessant og aktuel formidling. Det er også på baggrund af forskning, at museet kan formulere en målrettet indsamlingsstrategi og dermed gennem aktiv indsamling sikre sig, at det er relevante og væsentlige værker, der indgår i museets samling.

Faaborg Museum har i forbindelse med kvalitetsvurderingen indsendt 5 publikationer fra de seneste fire år til forskningsevaluering. Museet har derudover indsendt to tidligere udgivelser, men disse indgår ikke i bedømmelsen.

Kunsthistorisk Fagligt Råds evaluering af museets publikationer konkluderer, at museets udgivelser alle har relevans for museets ansvarsområde, og generelt er der tale om veldokumenteret og varieret formidling af netop det kunstfaglige område, som er Faaborg Museums ansvarsområde. Publikationerne kan dog ikke betegnes som forskning, da ingen af udgivelserne lever op til det almene forskningsbegreb, som Kulturministeriets forskningsstrategi (2009) anbefaler museerne at arbejde efter. Det almene forskningsbegreb definerer *originalitet, transparens og gyldighed* som uomgængelige krav for forskningen.

Museets indsendte publikationer karakteriseres som formidlingspublikationer, der ikke kan sættes ind i en forskningstradition.

Museet har ikke en forskningsstrategi, og de forskningsmæssige indsatsområder, der er beskrevet i den igangværende 4-årige arbejdsplan (2011-14), er alle planlagte udstillingsprojekter, der ikke har formuleret nye, forskningsmæssige vinkler på museets ansvarsområde. Museet har planlagt projekter, alene og med samarbejdspartnere, der har et forskningspotentiale, men i den form projekterne foreligger, kan de ikke henregnes til forskningsaktivitet. Det er derfor vigtigt, at projekterne videreudvikles for at udnytte dette potentiale.

Museet samarbejder løbende med museer i Danmark og udlandet, og deltager i Modernismeinitiativet, Kunstnerkolonierne i Danmark, Kunstens Fyn og Historisk Atlas.

Det er tilfredsstillende:

- at museet indgår i en række samarbejder og forskningsrelevante netværk

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets publikationer ikke opfylder kravene til forskning om originalitet, transparens og gyldighed, og museet dermed ikke kan fremvise forskningsresultater for den sidste fireårige arbejdsperiode.
- at museets stærke videnskabelige bemanding ikke afspejler sig i forskningsresultater
- at museet ikke udnytter potentialet i samarbejder med andre museer samt forskningsrelevante netværk
- at museet for den kommende arbejdsperiode ikke har planer om at igangsætte forskningsprojekter

Derfor anbefaler Kulturstyrelsen:

- at museet udarbejder en forskningsstrategi, hvor museet sætter sig klare og realiserbare mål med forskningspublikationer indenfor museets ansvarsområde
- at forskningsstrategien sikrer sammenhæng mellem museets indsamling, forskning og formidling
- at museet i sit forskningsarbejde prioriterer at sætte museets forskning ind i en større forskningsmæssig sammenhæng

### ***Formidling***

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Faaborg Museums formidling af samlingen foregår primært igennem publikationer og udstillinger om fynbomalerne og den øvrige kreds af kunstnere i museets ansvarsområde.

Samlingen udstilles i en permanent ophængning centreret om hovedværkerne i den store udstillingssal. I de øvrige udstillingssale er værkerne ophængt i mindre grupper tematisk omkring motiver, enkeltkunst-

ner, teknik mv. Det er museets ønske på sigt at udvide samlingens præsentation ved lån og/eller langtidsdeponeringer fra andre af landets kunstmuseer, hvor der er værker på magasinerne, der passer godt sammen med museets ansvarsområde. Hermed ser museet muligheden for at forny udstillingen af samlingen i en nyophængning.

Den permanente udstilling er ikke forsynet med skilte til de enkelte værker, vægteksler om temaer og historier i udstillingen eller anden form for skriftlig formidling. Museets brugere kan låne et katalog, de kan tage med rundt i udstillingen.

Museet arrangerer særudstillinger, der giver nye perspektiver på samlingen blandt andet ved at sammenstille museets værker med samtidskunstneres bud på samme indhold. Herudover samarbejder museet med andre kunstmuseer om særudstillinger, som f.eks. *Kampen om kunsten*; et samarbejdsprojekt med Ordrupgaard, der ved Kulturstyrelsens besøg blev vist i flere af museets udstillingssale. I denne udstilling var værker og rum forsynet med skiltning og formidlingstekster, udarbejdet i samarbejde med Ordrupgaard.

Der er på Faaborg Museum ansat en inspektør på 26 timer/uge med særligt formidlingsansvar, ud over museets kunstfaglige leder og en inspektør på fuld tid. En af formidlingsinspektørens særlige ansvarsområder er udarbejdelsen af film om museets ansvarsområde, samling og historie. Museet samarbejder med Center for Museumsundervisning i Region Syddanmark, Kulturboblerne, kulturaftalen for Kulturregion Syd og herunder Kunstens Fyn, Region Syddanmarks projekt Børnenes Kunstklub for de 4-7-årige, E-museum samt Intraface, der er et samarbejde mellem museer og gymnasieskolerne i hele landet. Hele året tilbyder museet, i samarbejde med lokale gymnasielærere, omvisninger for skoleklasser og andre grupper, og i sommerperioden er der gratis omvisninger for alle interesserede. I 2010 har kun 30 skoleklasser besøgt museet.

Muligheden for at lave særlige events, benytte huset som location for medieoptagelser eller lignende har potentiale til at tiltrække nye brugergrupper samt skærpe interessen fra lokale brugere, der er underrepræsenterede på museet. Faaborg Museum har en venneforening med 600 enkeltmedlemmer samt en sponsorkreds af virksomheder og privatpersoner, der tæller 24 medlemmer. Der er et stort potentiale for at udvide kredsen med yderligere medlemmer ved at revidere indholdet af et medlemskab. Derudover er der et stort potentiale i de mange turister, der hvert år besøger regionen, men som ifølge den nationale brugerundersøgelse ikke er velrepræsenterede på museet. Kun 5% af museets besøgende bor i udlandet; til sammenligning er gennemsnittet for landets øvrige museer 22% udenlandske gæster.

Resultater fra den nationale brugerundersøgelse fra 2010 viser desuden, at bredden i formidlingsindsatsen desværre ikke afspejler sig i et bredt segment af brugere på museet. De besøgendes vurdering af museets "mulighed for aktiv deltagelse" og "egnethed for børn" ligger meget lavt i forhold til landets øvrige museer. Besøgsprocenten for de 14-29-årige er mindre end 1/3 og de 30-49-årige kun 1/2 sammenlignet med landets øvrige kunstmuseer.

Der er en manglende sammenhæng imellem museets brede indsats på formidlingsområdet og den smalle repræsentation af brugere på museet, hvilket tyder på et behov for at fokusere formidlingen, og kritisk vurdere effekten af de allerede igangsatte initiativer. For eksempel er museets forskellige formidlingstiltag og undervisningsmaterialer ikke nemt tilgængelige eller synlige på museets hjemmeside eller på andre platforme, og museet foretager ikke en løbende evaluering af effekten af formidlingen.

Det er tilfredsstillende:

- at museet indgår i regionale formidlingssamarbejder og relevante netværk med henblik på udvikling af formidlingsindsatserne
- at museet publicerer relevante og gennemarbejdede formidlingspublikationer og udstillingskataloger

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at formidling på museets hjemmeside er vanskeligt tilgængelig, og at museet ikke i højere grad udnytter mediets muligheder
- at museet ikke har særlige tilbud til gymnasier og ungdomsuddannelser
- at museet ikke kender effekten af de igangværende formidlingstiltag

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har en fokuseret formidlingsstrategi rettet mod specifikke målgrupper
- at kun 30 skoleklasser i grundskolen og på ungdomsuddannelserne har modtaget museets undervisningstilbud i 2010.
- at antallet af 15-49-årige brugere på museet udgør en væsentlig lavere del i forhold til gennemsnittet på landets kunstmuseer.
- at museet ikke har nogen form for skriftlig formidling i den faste udstilling

Derfor anbefaler Kulturstyrelsen:

- at museet udarbejder en formidlingsstrategi, der ligger i direkte forlængelse af museets forsknings- og indsamlingsstrategi. Strategien skal tage afsæt i resultaterne af den nationale brugerundersøgelse og sikre en differentieret formidlingsindsats både i forhold til målgrupper og formidlingsformer.
- at museet som konsekvens af de udfordringer, den fredede bygning præsenterer, udvikler en løsningsmodel for, hvordan den faste samling kan formidles på en tidssvarende og hensigtsmæssig måde.
- at museet benytter sig af eksisterende platforme og udnytter erfaringer og ressourcer fra samarbejdspartnere til at løfte formidlingsindsatsen

## ***Indsamling, registrering og bevaring***

### *Indsamling*

Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst fører en aktiv indsamlingspraksis, hvor værker med tilknytning til museets ansvarsområde erhverves gennem egen og ekstern finansiering. I 2010 indsamlede museet 3 værker. Hvor der er overlapninger med andre af landets kunstmuseer i forhold til kunsthistorisk ansvarsområde, koordineres indsamlingen; det gælder f.eks. Johannes Larsen Museet.

### *Registrering*

Museet har en samling på ca. 582 værker. Værkerne er alle registreret i Regin og publiceret på Kunstindeks Danmark, de fleste med illustrationer.

### *Bevaring*

Museets samling opbevares i udstillingerne i museumsbygningen samt på magasinet indrettet i det gamle Faaborg Rådhus. Museet har som led i kvalitetsvurderingen indhentet en konserveringsfaglig vurdering af museets bevaringsforhold. Vurderingen viser, at magasinforholdene i byens gamle rådhus er velfungerende med gitre til ophængning af værker. Vurderingen påpeger enkelte uhensigtsmæssigheder vedrørende vandrør, fugtmåling, sikring og belysning.

Ved Kulturstyrelsens besøg kunne tillige konstateres uhensigtsmæssige forhold vedrørende midlertidig opbevaring af dele af museets samling i forbindelse med særudstillinger.

Der er i hele museumsbygningen installeret og for nylig renoveret brand- og tyverialarm.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet følger en bevidst indsamlingsstrategi, der tager direkte afsæt i museets ansvarsområde
- at museets samling er fuldt registreret i Regin og publiceret på Kunstindeks Danmark

Det er tilfredsstillende:

- at museet har renoveret bygningens brand- og tyverialarm

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets bevaringsforhold ikke er optimale til bevaring af museets samling, såvel i udstilling og magasin som i den midlertidige opbevaring af samlingen i forbindelse med særudstillinger

Derfor anbefaler Kulturstyrelsen:

- at museet fortsat fører en aktiv indsamlingspraksis for at styrke museets samling i forhold til det fast definerede ansvarsområde
- at museet fortsat registrerer ny erhvervelser løbende i Regin og publicerer på Kunstindeks Danmark, samt supplerer allerede registrerede værker med illustrationer
- at museet med afsæt i Fælleskonserveringens vurderinger gennemfører konkrete tiltag, der retter på uhensigtsmæssige forhold vedrørende vandør, fugtmåling, sikring og belysning.
- at museet finder en anden løsning til midlertidig opbevaring af samlingen i forbindelse med særudstillinger

***Kvalitetsvurderingsforløbet på Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst***

Kvalitetsvurderingsbesøget på Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst fandt sted den 4. november 2011.

Tilstede var:

Fra museet:

Museumsdirektør Susanne T. Truelsen

Fra bestyrelsen:

Bestyrelsesformand Peter Parbo

Bestyrelsesmedlem og kulturudvalgsformand Lene Høsthaab

Fra Faaborg-Midtfyn Kommune:

Plan- og kulturchef Christian Tønnesen

Fra Kulturstyrelsen:

Kontorchef Ole Winther

Museumskonsulent Ulla Rønberg

Museumskonsulent Karen M. Olsen

I forbindelse med besøget blev museets udstillingsfaciliteter og administration på museets hovedadresse samt magasinet på det gamle Faaborg Rådhus besigtiget.

***Forskningsevaluering for Faaborg Museum 2011  
Bedømmelse fra Det Kunsthistoriske Faglige Råd  
September 2011***

Til forskningsevalueringen har Faaborg Museum fremsendt følgende publikationer. De to øverste vil ikke indgå i evalueringen, da de er udgivet før den relevante evalueringsperiode, der dækker de sidste fire år.

Susanne Thestrup Truelsen (red.), Faaborg Museum 1910 – 2006, Faaborg Museum 2006

Susanne Thestrup Truelsen (red.), Faaborg Museum. Møbler og inventar, Faaborg Museum 2006

1. Susanne Thestrup Truelsen (red.), Maleren Karl Schou 1870 - 1938. Udstillingskatalog, Faaborg Museum og Sophienholm 2008

2. Susanne Thestrup Truelsen (red.), Naturen er intet, billedet af den er alt. Christine Swane og Harald Giersing. Udstillingskatalog. Faaborg Museum 2009

3. Susanne Thestrup Truelsen (red.), Faaborg Museum 100 år. Et enestående monument, Faaborg Museum 2010

4. Flemming Brandrup, Fejden om Ymerbrønden, Faaborg Museum 2010

5. Susanne Thestrup Truelsen (red.), Kampen om Kunsten. Fynboerne. Udstillingskatalog, Ordrupgaard 8. april til 11. sept 2011 og Faaborg Museum 8. oktober 2011 til 29. januar 2012

I det følgende gives der en vurdering af de enkelte indsendte publikationer på baggrund af almene forskningsbegreb, der beskrives i Kulturministeriets forskningsstrategi.

***Publikation 1:*** Susanne Thestrup Truelsen (red.), Maleren Karl Schou 1870 - 1938. Udstillingskatalog, Faaborg Museum og Sophienholm 2008

Kataloget til separatudstillingen om maleren Karl Schou, der hører til fynbomalernes kammerater fra Zahrtmanns skole, rummer forord, litteraturfortegnelse og fem artikler af Susanne Thestrup Truelsen, Henrik Wivel, Alice Christiansen Inge Mørch Jensen og Niels Frithiof Truelsen, hvoraf de fire første er forsynede med noter:

Susanne Thestrup Truelsen indleder med en biografisk tekst. Gennem centrale kildecitater fra kunstneren selv, familie, kollegaer og anmeldere redegør Truelsen for kunstnerens entré i kredsen af fynboerne, hans personlighed, hans særkende som maler og baggrunden for hans repræsentation i samlingen. Tekstens indsamling og formidling af biografiske fakta giver en grundig og relevant introduktion til udstillingens hovedperson.

Henrik Wivels tekst om ”Støvmaleren” er et kort og præcist indlæg, der karakteriserer kunstneren som impressionist. Wivel argumenterer for tesen, og det teoretiske niveau er i det hele taget højt, idet han indkredser kunstnerens teoretiske ståsted, præciserer hans æstetik og i det hele taget fremsætter en ny forståelse af maleren baseret på originale observationer.

Alice Christiansen giver i sin artikel en relevant og nuanceret karakteristik af Karl Schous særprægede arbejde med farverne, bl.a. ved at placere ham i forhold til de franske impressionister, fynboernes naturalisme og samtidens danske valørmalere. Redegørelsen for Schous påvirkning fra de franske impressionister og Zahrtmanns skole rummer en fin præcisering af farveteorien på Zahrtmanns skole baseret dels på relevante kilder og dels på forfatterens sikre billedanalyser, det både eksemplificerer Zahrtmannskolens og Schous egen farveteori.

Inge Mørch Jensen giver i sit velskrevne, essayistiske indlæg et indblik i den tidlige modernismes kunstneriske udfordringer, som Karl Schou delte med sine samtidige. Ærindet er hans arbejde med stilleben-



genren, og Schou placeres i forhold til fynbokredsens kvindelige kunstnere, der ifølge forfatteren fornyr genren. Centralt i teksten står den faktuelle analyse af værkerne, der blandet med forfatterens subjektive blik giver en karakteristik af blomstermaleriet som en vigtige genre i Schous produktion.

Niels Frithiof Truelsen runder publikationen af med en serie kommenterede arkitekturtegninger og breve fra Det Kongelige Bibliotek. Brevene udgør den ene halvdel af en brevveksling mellem Faaborg Museums arkitekt, Carl Petersen og Karl Schou. Schou bad vennen om at udføre tegningerne til et privat hus, hans "Eremitage", som dog aldrig blev realiseret. Inddragelsen af materialet giver et indblik i, i hvor høj grad de forskellige kunstnere omkring Faaborg Museum havde relationer til hinanden på kryds og tværs.

#### Forskning/ikke forskning

Publikationen kan ikke betegnes som forskning. Flere af artiklerne (det gælder teksterne udført af Susanne Thestrup Truelsen, Inge Mørch Jensen og Niels Frithiof Truelsen) er af overvejende formidlingsmæssig karakter. Bortset fra Niels Frithiof Truelsens bidrag, hvor der savnes en begrundelse for dets relevans, samler og formidler artiklerne relevant, faktuel viden. De rummer imidlertid ingen tese, ingen teori- eller metoderefleksioner og ingen præcisering i øvrigt af om - og i så fald hvor - der fremlægges ny viden. Det skyldes navnlig, at artiklerne ikke relateres til den øvrige faglitteratur på området. De må betragtes som rene formidlingsartikler.

I de to resterende artikler (Henrik Wivel og Alice Christiansen) sætter forfatterne heller ikke dér eget bidrag ind i en forskningstradition. De redegør dermed ikke for deres arbejders forhold til relevante vidensområder, hvorved teksternes originalitet ikke præciseres. En mangel som heller ikke forordet – end ikke i korte træk – råder bod på. Det teoretiske niveau i Wivels tekst er højt, men pointerne er i overvejende grad en gentagelse af dem, der forekommer i afsnittet om Karl Schou i forfatterens Bind 5: Symbolisme og impressionisme til (Peter Michael Hornung red.:) Ny Dansk Kunsthistorie, Kbh 1994, s. 165-67, og kan således ikke kaldes ny forskning. Noteapparatet er desuden for begrænset til at kunne dokumentere teksten på videnskabeligt niveau. Alice Christiansens artikel rummer præcise teoretiske redegørelser, et dækkende noteapparat og glimtvis originale observationer. De indgår imidlertid ikke i en sammenhængende, transparent argumentation og teksten rummer således ikke en systematisk fremlæggelse af ny viden.

**Publikation 2:** Susanne Thestrup Truelsen (red.), Naturen er intet, billedet af den er alt.

Christine Swane og Harald Giersing. Udstillingskatalog. Faaborg Museum 2009

Udstilling og publikation belyser en påvirkning fra den franske modernist Henri Matisse på Fynbomaleren Christine Swane og den danske modernist Harald Giersing, der via familiemæssige relationer hørte til fynbokredsen.

Det er tale om en snæver, men præcis undersøgelse, idet projektet, som det påpeges i forordet, begrænser sig til at undersøge nogle centrale værker fra perioden 1920 til 36. Inspirationen fra Matisse begrundes i et par enkelte værker, der befandt sig i Tetzen-Lunds samling.

Udstillingskataloget rummer forord, litteraturfortegnelse, et essay af Leo Estvad og to artikler forsynet med noter af Alice Christiansen og Tina Anette Madsen:

Det indledes af et genoptryk af et mindre essay af Leo Estvad, der beskriver hvorledes han som ung akademistuderende stiftede bekendtskab med Tetzen-Lunds samling, der var åben for publikum i København. Teksten uddyber publikationens tese ved at give et levende indtryk af, hvor inspirerende det var for tidens unge danske kunstnere at have mulighed for at møde den nye, franske kunst.

I Alice Christiansens artikel argumenteres overbevisende for, at de to danske kunstnere var inspireret af Matisse. De citatbaserede præcise påvisninger af et sammenfaldende kunstteoretisk syn på relationen mellem den setevirkelighed og kunstens afbildning af den hos henholdsvis de danske modernisters store franske forbillede Matisse og danske Giersing, står stærkt i analysen. Der er interessant, at Christine Swane også inddrages som påvirket af Matisse, selvom der ikke findes nævneværdige skriftlige vidnesbyrd om hendes kunstopfattelse, ideologier og påvirkninger. Den komparative analyse af de udvalgte værker - og den troværdige argumentation for, at danskerne har kendt Matisseværket via Tetzen-Lunds samling - påviser tesen udmærket. Artiklens tese sandsynliggøres desuden gennem en grundig og

relevant redegørelse for hvor kendt, set og læst Matisse var i dansk kunstliv i perioden - ikke bare via Tetzen-Lunds samling.

Tina Anette Madsen perspektiverer på relevant vis undersøgelsen ved ud fra et feministisk perspektiv at redegøre for den sociale og kulturelle kontekst, som Christine Swane og Harald Giersing arbejdede i. Sammenstillingen af de to er frugtbar, idet den præciserer deres forskellige udgangspunkt og mulighedsfelt.

Forskning / ikke forskning

Publikationen kan ikke betragtes som forskning. Det skyldes overvejende, at teksterne heller ikke her sætter den aktuelle undersøgelse ind i en forskningstradition. En oversigt over eksisterende undersøgelser af danske modernisters påvirkning fra fransk kunst ville have dokumenteret undersøgelsens originalitet.

Alice Christiansens tekst fremlægger glimtvis ny viden og har et fint teoretisk niveau i analysen af Harald Giersings og den engelske kunstner og kritiker Roger Fry's kunstteoretiske standpunkter. Den klart formulerede tese, der forfølges teksten igennem, styrker også publikationen forskningsmæssigt og giver den en vis grad af transparens.

Tina Anette Madsens bidrag er et eksempel på relevant formidling. Den præcist registrerede værkanalyse har en original karakter, idet den præciserer de to kunstneres motivkreds og selvudfoldelse ved at udlægge Swanes opstillinger som selvportrætter i en sammenligning med Giersings selvfrestillinger fra perioden. Tolkningen er imidlertid ikke systematisk og dokumenteret i et omfang, der gør, at den transparent fremlægger ny viden. Den fraværende præcision af det teoretiske afsæt i feminismen og den ligeledes manglende refleksion over metodens konsekvenser i forhold til stoffet gør yderligere, at artiklen ikke lever op til kategorien transparens.

Leo Estvads tekst er et dokumentarisk relevant essay – dog havde en datering skærpet tekstens dokumentariske relevans for undersøgelsen.

**Publikation 3:** Susanne Thestrup Truelson (red.), Faaborg Museum 100 år. Et enestående monument. Faaborg Museum 2010 Der er tale om en jubilæumspublikation udgivet i forbindelse med 100 året for oprettelsen af Faaborg Museum. Publikationen indeholder foruden et forord og en litteraturliste fire selvstændige artikelbidrag af Eva Frellesvig, Susanne Thestrup Truelson, Tina Anette Madsen og Alice Christiansen. Tilsammen gør artiklerne status over baggrunden for museets oprettelse:

Eva Frellesvig giver i sit indlæg et rids af personen Mads Rasmussen i en biografisk orienteret artikel, der redegør for Mads Rasmussens baggrund, erhvervskarriere, hans politiske engagement og hans rolle som kunstmæcen, og herunder også hans engagement i Svanninge Bakker, som under hans søn Holger Rasmussens medvirken blev fredet i 1953. Artiklen er gennemgående forsynet med et omfattende dokumentarisk billedmateriale.

Susanne Thestrup Truelson giver igennem omfattende citater fra breve, kataloger og andre kilder en karakteristik af Mads Rasmussens engagement i oprettelsen af Faaborg Museum og ikke mindst af de mange kunstneres involvering heri i det korte tidsrum 1910-1915. Artikelbidraget indeholder fortrinsvis citater og kun en mindre andel af brødtekst.

Tina Anette Madsen giver i sin artikel en gennemgang af omstændighederne bag et af Faaborg Museums mest berømte billeder: Peter Hansens maleri fra indvielsen af museet. Artiklen dokumenterer de omstændigheder værket blev til under, herunder at kunstneren i vidt omfang har gjort brug af fotografiske forlæg, samt den lange og besværlige tilblivelsesproces, der involverede en mængde skitser, delportrætter og omorganisering af kompositionsideen. Forfatteren giver en grundig gennemgang af værkets komposition og kommer herunder ind på den tomme stol i billedets forreste højre side, som der ofte har knyttet sig spekulationer til. Gennem breve fremlægges forholdet mellem maleren og søsteren Anna samt familien Sybergs rejse til Italien som de væsentligste årsager til, at hun er udeladt af værket, hvorfor en stol står tom.

Alice Christiansen foretager i sit bidrag en museologisk læsning af overvejelserne bag dannelsen af Faaborg Museums samling samt de tanker og overvejelser, der ligger bag såvel museumstanken, som den var formuleret i Faaborg, som den oprindelige ophængning. Ikke mindst motiveret af, at museet til 100

års jubilæet har forsøgt at genskabe den originale ophængning på baggrund af et omfattende fotografisk materiale, nu dog i Carl Petersens museumsbygning og dermed i andre rammer end de mere private former, som den oprindelige ophængning blev præsenteret i.

Forskning/ikke forskning

Publikationen er som helhed betragtet en formidlingspublikation, der gør status over museets grundlæggelse og historie. Publikationen er forsynet med en ganske kort litteraturliste, der på ingen måde yder omfanget at de kilder, som teksterne trækker på, retfærdighed. Ingen af teksterne er forsynet med noteapparat, hvorfor forskningsbegrebets krav om transparens ikke opfyldes. Publikationen redegør heller ikke for forskningstraditionen, eller en evt. mangel på samme, og det må derfor konstateres at heller ikke forskningsbegrebets gyldighed er opfyldt. Imidlertid findes i publikationen ansatser til kravet om originalitet, særligt i Alice Christiansens artikel, der sætter tankerne omkring museets oprettelse og ophængningerne ind i en vedkommende og original museologisk kontekst. Tina Anette Madsens artikel er velargumenteret, men bygger imidlertid på kendt viden fremlagt i andre sammenhænge, hvor artiklen ikke til fulde honorerer forskningsbegrebets originalitetskrav.

**Publikation 4:** Flemming Brandrup, Fejden om Ymerbrønden. Faaborg Museum 2010

Der er tale om en publikation om et af Faaborgs centrale monumenter: Ymerbrønden af Kai Nielsen. Publikationen er forfattet af Flemming Brandrup, dr.med. og tidligere formand for Faaborg Museum. Faaborg Museum har ikke selv bidraget med tekst til publikationen, der alene er forfattet af Brandrup. Publikationen falder i to overordnede dele, hvor første del præsenterer hele forløbet omkring skulpturens tilblivelse, opstilling og efterliv, mens anden del fremlægger de kilder, fremstillingen baserer sig på. Publikationen trækker således på et omfattende kildemateriale, alle hidrørende fra den daværende samlede lokalpresse. Publikationen er ligeledes forsynet med korte biografiske noter bagerst. Publikationen knytter sig til en række af ”jubilæumpublikationer”, der kommer rundt om forskellige aspekter af Mads Rasmussens betydning for Faaborg: oprettelsen af museet, afsløringen af Ymerbrønden og indvielsen af museet.

Forskning/ikke forskning

Publikationen rummer elementer af forskning, men kan som helhed ikke betegnes som en forskningspublikation. I indledningen udstikkes rammerne for en egentlig tese for fremstillingen, nemlig at den kritiske modtagelse, der blev skulpturen til del, skyldes fronterne i det lokale miljø, hvor der tegner sig et modsætningsforhold mellem en ”kunstnerklige” og et konservativt borgerskab. Denne tese forfølges og dokumenteres fint bogen igennem med en række relevante citater, noter og ikke mindst dokumentationen i bogens sidste halvdel. Selvom teksten forbliver inden for de rammer, den selv udstikker indledningsvist, savnes det, at forløbet omkring Ymerbrønden sættes ind i et større perspektiv, hvor både omtaler i den nationale presse inddrages, men også at relevante teoretiske overvejelser vedrørende kunst i det offentlige rum inddrages. Dette kunne have sikret publikationen, at den transparens der fint er tilstede i forhold til den valgte metode (monumentets modtagelse i den lokale presse), og havde været gældende for publikationen som helhed. Publikationens forskningsdimension ville ligeledes have været styrket, såfremt arbejdets gyldighed var dokumenteret gennem en redegørelse for den eksisterende forskningstradition omkring monumentet. Når dette er sagt, skal det alligevel fremhæves, at der er tale om en gennemarbejdet tekst, der bringer ny viden frem om Ymerbrønden og dens modtagelse i Faaborg.

**Publikation 5:** Susanne Thestrup Truelsen m.fl. (red.), Kampen om Kunsten. Fynboerne. Udstillingskatalog, Ordrupgaard 8. april til 11. sept 2011 og Faaborg Museum 8. oktober 2011 til 29. januar 2012. Kataloget til separatudstillingen KAMPEN OM KUNSTEN. FYNBOERNE. Publikationen rummer foruden en introduktion og noter/litteraturliste fem overordnede kapitler, der tilsammen er skrevet af Susanne Thestrup Truelsen, Alice Christiansen og Tina Anette Madsen. Der er ikke knyttet forfattere til de enkelte artikler, hvorfor der gives en kort samlet redegørelse for publikationen:

Publikationen indledes med en kort introduktion, hvori publikationens sigte præsenteres. Det fremhæves, at publikationen for første gang vil sætte fokus på de to kunstmæcener, der står bag henholdsvis Ordrupgaard og Faaborg Museum: Wilhelm Hansen og Mads Rasmussen, men også at den tilknyttede udstilling vil lægge vægt på fynboernes orientering mod udlandet. Efter denne korte indledning følger fem kapitler ”Peter Hansen og Wilhelm Hansen – et livslangt venskab”; ”Mads Rasmussen – stifteren af Faaborg Museum”; ”Fynboerne. Syberg, Hansen og Larsen – Zahrtmanns og den franske kunsts indflydelse”; ”Fynboernes rejser”; ”Bondemalerstriden”. De fem kapitler giver tilsammen en overordnet introduktion til fynboerne, deres personlige relationer, deres internationale orientering samt til de kunstpolitiske forhold, der knytter sig til dem ifm. ”bondemalerstriden. Samlet set kommer publikationen rundt om fynboerne som kunstnergruppe, men opfylder kun delvist den ambition, der udstikkes i indledningen, nemlig for første gang at sætte fokus på de to mæcener.

#### Forskning/ikke forskning

Publikationen kan ikke betegnes som forskning. Der er tale om en formidlingspublikation. Den ambition, der udstikkes i indledningen, er kun delvist gennemført i publikationen, og publikationen rummer ikke nogen relevant tese, metode eller teori. Kravet om transparens er derfor ikke opfyldt. Publikationen rummer såvel noter som litteraturliste, men til trods herfor fremlægges kun kendt viden, hvorfor publikationen savner originalitetsaspektet. Der savnes desuden en redegørelse for forskningstraditionen på området, og dermed er kravet om gyldighed ikke opfyldt.

#### **Konklusion**

De fremsendte publikationer kan ikke betragtes som forskning, idet ingen af dem enkeltvis lever op til alle de tre kategorier: Originalitet, Transparens og Gyldighed, der sættes op i Kulturministeriets forskningsstrategis definition af et alment forskningsbegreb.

Fælles for teksterne i alle publikationerne er, at de ikke sættes ind i en forskningstradition. På dette punkt lever ingen af dem op til kategorien Gyldighed, der kræver en redegørelse for arbejdets forhold til relevante vidensområder.

Stort set alle publikationer er forsynet med noter og litteraturlister og de fleste gør flittigt og dokumenteret brug af relevante kilder. Generelt er der i det hele taget tale om et højt niveau i publikationernes biografiske kildedokumentation samt i deres ofte indsigtsgenererende billedanalyser. Kategorien Transparens opfyldes således med hensyn til dokumentation af kilder, men kun sjældent hvad angår dokumenterede metode og teoriovervejelser. Flere bidrag rummer desuden aspekter af ny viden hvorved de – i skiftende omfang – opfylder kravene til kategorien Originalitet.

Samlet set kan det konkluderes, at alle museets publikationer til fulde har relevans i forhold til museets ansvarsområde. Publikationerne er tematisk bredt fordelt både i emne og tilgang indenfor det felt, som de fynske kunstnere, der virkede i perioden 1885 til 1925 samt deres kammerater fra Zahrtmanns Skole i København udgør. Generelt udnytter Faaborg Museum desuden mulighederne for at indgå i samarbejde med andre relevante museer i forbindelse med deres udstillings- og bogproduktioner. Museet er desuden opmærksom på at inddrage relevante eksterne bidragsydere i deres publikationer.

Alt i alt rummer de indsendte publikationer en veldokumenteret og varieret formidling af netop det emne, som Faaborg Museum er et landsdækkende specialmuseum for. Hermed afspejler de en fagligt velfunderet ambition om at belyse et bredt antal aspekter af Fynboernes og deres kammeraters virke. Teksterne lader imidlertid ikke til at være tænkt og produceret som egentlige forskningsartikler. Målet ser i højere grad ud til at have været præcis og relevant formidling, hvilket netop er publikationernes styrke.

Gertrud Oelsner og Lene Bøgh Rønberg